

ATANAMAYAN ÖĞRET MEN KAVRAMINA YÖNELİK METAFORLAR

Behice VARIŞOĞLU*- Goncagül KAŞAVEKLİOĞLU**

Öz

Bu araştırmanın amacı, atanamayan öğretmen kavramına yönelik üretilen metaforları incelemektir. Dilsel bir araç olarak iki kavramı ilişkilendiren metafor, sembolik ve imalı anlatım, herhangi bir kavramı daha anlaşılır hâle getirmek için kullanılan mecaz olarak tarif edilebilir. Metaforlardan faydalanmak, günlük yaşamda gizli kalmış anlamları incelemek ve anlamlandırmaya çalışmak bakımından önemlidir. Bu çalışmada toplumun farklı kesimlerindeki bireylerin atanamayan öğretmenlere yönelik algılarını belirlemek ve incelemek için nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırma grubunu Tokat'ta ikamet eden bireyler oluşturmaktadır. Bu katılımcı grup, kolay ulaşılabilir örnekleme tekniği ile belirlenmiştir. 100 kişiden oluşan araştırma grubundaki bireyler 20-55 yaş aralığında olup 56'sı kadın, 44'ü erkektir. Araştırmanın verileri "Atanamayan öğretmenleri bir şeye benzetecek olsanız neye benzetirdiniz?" ve "Neden?" sorularını içeren görüşme formuyla toplanmış, bunlar betimsel analiz tekniğiyle incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda, atanamayan öğretmen kavramına yönelik toplumsal algıyı somutlaştıran metaforların çeşitlilik bakımından sayıca fazla olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan, kadın ve erkek katılımcıların konuya benzer temalar etrafında açıklık getirmeye çalıştığı, kadın katılımcıların atanamayan öğretmene bakış açılarının işe yaramamak bağlamı etrafında şekillendiği, erkek katılımcıların ise kıymeti bilinmemek bağlamı etrafında birleştiği sonucuna ulaşılmıştır. Söz konusu metaforların olumsuz duygu ve düşüncelerden hareketle üretildiği, bu metaforların kendisi kadar nedenleri ile arasındaki bağlamın konunun anlaşılmasında önem taşıdığı, araştırmaya katılanların atanamayan öğretmenlerin atama beklentilerine karşı umutsuzluk ve karamsarlık içerisinde oldukları tespit edilen diğer sonuçlardır.

Anahtar Kelimeler: atanamayan öğretmen, metafor, algı.

THE METAPHORS RELATED to NON-APPOINTED TEACHER CONCEPT

Abstract

The aim of this study is to examine the metaphors produced for the concept of non-appointed teachers. Metaphor is a linguistic tool and associates two concepts. Metaphor can be expressed as symbolic and suggestive expression and is used to make any concept more understandable. Taking advantage of metaphors is important in terms of examining and trying to make sense of hidden meanings in

* Doç.Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi, bvarisoglu@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4172-7081

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, kasavek_93@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-0127-2177

daily life. In this study, it was aimed to determine and examine the perceptions of individuals from different sections of society towards non-appointed teachers. For this purpose, one of the qualitative research methods, phenomenology design was used. The research group consists of individuals residing in Tokat. This group of participants was determined by convenience sampling technique. The research group consisted of 100 people (56 female and 44 male) in the 20-55 age range. The data of the study were collected by an interview form which included questions "What would you liken if you were to liken non-appointed teachers to something?" and "Why?". The obtained data were analyzed with descriptive analysis technique. The following conclusions were reached in the study: Metaphors that concretize the social perception of the concept of non-appointed teachers are numerous in terms of diversity. Male and female participants tried to clarify this issue within the framework of similar themes. While the perspectives of women to the non-appointed teacher are around the context of "idle", the point of view of men is united around the context of "not to be appreciated". As well as the metaphors themselves, the context with their causes is as important for understanding the issue. These metaphors are produced from negative emotions and thoughts. It was found that the participants in the research were in despair and pessimism against the expectations of teachers who could not be appointed.

Key Words: non-appointed teacher, metaphor, perception.

1. GİRİŞ

Dil, insanın zihnindeki sembolik düzeni yaratan ve yansıtan bir bildirişim aracıdır. İnsan zihninin karmaşık yapısı, dil kullanım biçimlerini de etkiler. Dilin kullanım biçimleri anlama sürecini yapılandırır. Derrida'ya göre dil, dilden çıkarılıp atılamaz ölçüde metaforiktir. Dildeki metaforların kullanımı, dilsel yapılanmaya yardımcı olsalar da daha çok psikolojik durumlarla açıklanabilir (Derrida, 1974, s.56). Dilde *ödünç alma*, *istiare*, *ad değişimi*, *eğretileme* gibi farklı terimlerle de ifade edilen metafor kavramı, arada bir ipucu bulmak şartıyla bir sözü benzerlik ilgisiyle kendi anlamı dışında kullanmaktır. Metafor, açık ifadeden daha fazla tesir gücüne sahiptir (Bilgegil, 1989, s.154). Metafor kavramı, TDK'nin sözlüğünde *mecaz*, *bir sözcüğü ya da kavramı genel kabullerin dışında farklı anlamları karşılayacak şekilde kullanmak* şeklinde açıklanır.

Goodman'a (2003) göre metafor bilinmeyen ve tarif edilmesi zor olan kavramların bilinenlerden yola çıkılarak anlatılmasıdır. Yani soyut olanın somut olanla, bilinmeyenin bilinenle anlaşılmasını sağlamaktır. Saban, Koç-Beker ve Saban (2006) metaforu "bir bireyin yüksek düzeyde soyut, karmaşık veya kuramsal bir olguyu, anlamada ve açıklamada işe koşabileceği güçlü bir zihinsel araç" olarak izah eder.

Metafor, dilsel bir dönüştürme aracıdır. Bu sayede, söyleyen ve dinleyen, yazar ve okuyan arasındaki hayal etme ve yaratıcılık olanaklarını zenginleştirir. Anlatılmak isteneni farklı anlatım biçimleriyle farklı anlam alanlarına bağlamayı, yeniden bir kavram oluşturmayı, farklı bir bakış açısıyla görmeyi ve daha rahat açıklama ve anlaşılmayı sağlar.

Atanamayan Öğretmen Kavramına Yönelik Metaforlar

Şeyihoğlu ve Genç'er'e (2011) göre metaforlar evde, okulda, sokakta kısacası günlük hayatımızın her alanında insanlar tarafından sıklıkla kullanılmaktadır. Metafor, temsili olmayan kavramların ya da anlaşılması zor olan olguların tanınan unsurlarla ifade edilmesidir. Dilsel bir araç olarak iki şeyi ilişkilendiren metafor, bir yaşam alanından diğer yaşantı alanına geçiş veya karşılaştırma amacıyla iki farklı unsuru birbirine bağlayan simgesel bir dil yapısı olarak kabul görmektedir.

“Bireylerin kendi dünyalarını anlamalarına ve yapılandırmalarına yönelik güçlü bir zihinsel haritalama ve modelleme mekanizması olarak dikkat çeken” (Arslan ve Bayrakçı, 2006) metafor, herhangi bir şeyi daha anlaşılır hâle getirmek için kullanılan mecazlardır. Bir kavramı anlatmak amacıyla başka bir unsurun benzer özelliklerini kullanarak anlatılmak istenen kavramı somutlaştırma olan metafor, benzetmeyle karıştırılmaktadır. Ancak bunların aralarında bazı farklar vardır; metafor, bir kavramı başka bir nesne ile benzeterek anlatmak için kullanılan mecaz bir anlatımdır.

Eğitimde kullanılan metaforlar, soyut kavram ve konuları daha somut ve anlaşılır hale getirerek anlatmaya yarar. Öğrenenleri daha etkin hâle getirir, yaratıcı düşünme yeteneklerini geliştirerek konuların hafızada daha kalıcı hâle gelmesini sağlar. Somuttan soyuta gitme, bilinmeyen bilinenle açıklama eğitimin temel prensiplerini oluşturmaktadır. Metaforlar soyut olanı açıklamak için somut olanı bilinmeyen bilinenle veya bilineni başka bir bilinenle açıklamak için kullanılırlar.

Güçlü bir öğretim aracı olduğu için metafordan eğitimde çokça faydalanılmaktadır. Metaforların öğretim aracı olarak en önemli özelliği, öğretilenin hafızada uzun süre kalmasını sağlayan bir yönünün olmasıdır. Metaforlar bu sayede olayların farklı bakış açılarıyla görülmesini ve bilginin kalıcı olmasını da sağlar. Öğrenciler, edindikleri yeni bilgileri, eski bilgileri ile bağdaştırarak zihinlerinde önceden mevcut olan şemaya yerleştirmektedir. Metaforlar bu şekilde, öğrencilerin eski bilgileri ve şahsi tecrübeleriyle yeni öğrendikleri kavramı ilişkilendirerek ve canlı imgeler oluşturarak kaliteli bir öğrenme gerçekleştirmektedir (Arslan ve Bayrakçı, 2006).

Metaforlar eğitim araştırmalarında da kullanılmaktadır. Örneğin Örücü (2012) metaforlardan faydalanmanın günlük yaşamda ve ilgili akademik araştırmalarda gizli kalmış anlamları incelemek ve anlamlandırmaya çalışmak bakımından önemli olduğunu vurgulamıştır. Bir durum karşısında insanların benzetimini, görüşlerini ölçmek amacıyla metaforik içerikli araştırmalar yapılmaktadır. Çelikten'e (2006) göre bir öğretmenin düşüncelerini, imgelerini ve uygulamalarını metaforlardan faydalanılarak genişletmek mümkündür. Metaforlar öğretim tekniklerini ve düzeylerini geliştirmek isteyen öğretmenlerin kendi rol ve yükümlülüklerini anlamlandırarak öğretim alanında değişim ve gelişimler olmasını sağlayabilmektedir.

Metafor belirlemeye yönelik olarak yapılan çeşitli araştırmalarda farklı kavram, durum ve olgular incelenmiştir. Yaşar ve Girmen (2012) öğrencilerin Türkçe dersinde konuşma ve yazma becerilerinde metafor kullanma durumlarını; Aydın ve Sulak (2015) sınıf öğretmeni adaylarının “değer” kavramına ilişkin metaforik algılarını; Ateş (2016), Gökçe ve Bülbül (2014), Sevim ve Varışoğlu (2012), Aydın ve Pehlivan (2010), Saban (2008, 2009), Çelikten (2006), Cerit (2006) öğretmen, öğrenci, okul ve yönetici

kavramlarına yönelik algıları; Gömleksiz (2013) öğretmen adaylarının yabancı dile ilişkin algılarını; Göçer (2013), Türkçe öğretmen adaylarının 'kültür-dil ilişkisine yönelik algılarını; Varışoğlu ve Sevim (2013) Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'ne yönelik öğretmen adaylarının algılarını; Mete ve Bağcı Ayrancı (2016) dil ve edebiyat algılarını; Varışoğlu ve Koç Ardıç (2019) Türkçe öğretmenliğine ilişkin algıları; Sevim, Veyis ve Kınay (2012), Pilav ve Elkatmış (2013) öğretmen adaylarının Türkçeyle ilgili algılarını; Ceran (2015) Türkçe öğretmen adaylarının Türkçe ders kitaplarına ilişkin algılarını; Töremen ve Döş (2009) ilköğretim okulu öğretmenlerinin müfettişlik kavramına ilişkin algılarını; Bektaş, Okur ve Karadağ (2014) öğrencilerin kitap algılarını; Lüle Mert (2013), Bozpolat (2015) dört temel dil becerisi algısını; Göçer ve Tabak (2013) görsel okuryazarlık algısını; Hasırcı (2017) öğretmen adaylarının çocuk edebiyatı algılarını metaforlar yoluyla belirleyen çalışmalar yapmışlardır.

Yapılan bu çalışmalar doğrultusunda atanamayan öğretmenlere ilişkin algıları belirleyen metaforik araştırmalar yapılmamıştır. Literatürdeki metaforlara yönelik konu çeşitliliği bu araştırmaya konu olan atanamayan öğretmenler hakkında toplumun algısının hangi yönde şekillendiğinin belirlenmesi açısından yol gösterici olmuştur. Bu araştırmada toplumun atanamayan öğretmenlere yönelik bakış açısını metaforlarla ortaya konulması amaçlanmıştır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Deseni

Bu çalışmada toplumda bulunan farklı statüdeki bireylerin atanamayan öğretmenlere yönelik bakış açılarını içeren verileri toplamak ve analiz etmek için nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji çalışmaları; bireylerin belirli bir bağlam ve zaman çerçevesinde, çevresini, olayları ve durumları nasıl algıladıklarıyla ilgilenen araştırma desenidir (Bloor ve Wood, 2006). Atanamayan öğretmen olgusunu bireylerin zihninde nasıl anlamlandırdığı çalışmanın odağını oluşturması nedeniyle çalışmada bu araştırma deseni tercih edilmiştir.

2.2. Araştırma Grubu

Araştırma grubunu Tokat'ta ikamet eden bireyler oluşturmaktadır. Bu katılımcı grubu kolay ulaşılabilir örnekleme tekniği ile belirlenmiştir. Farklı mesleklerden, farklı sosyal statüdeki kadın ve erkek bireylerden görüş alınmıştır. Çalışmada katılımcıların gönüllülük esasına bağlı kalınarak veriler toplanmıştır. Araştırmada buldukları durum hakkındaki düşünceleri dile getirmeleri amacıyla atanamayan öğretmenlerin görüşlerine de yer verilmiş ve araştırma grubuna bunlar da dâhil edilmiştir. 56'sı kadın, 44'ü erkek olmak üzere toplam 100 kişiden oluşan araştırma grubunda 20-55 yaş aralığındaki bireyler mevcuttur.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri, önceden hazırlanan iki soruluk görüşme formuyla toplanmıştır. Güvenirlik ve geçerlik ilkelerinin zarar görmemesi amacıyla katılımcıların ad ve soyadı bilgileri alınmamıştır. Görüşme formu araştırmanın amacına uygun olarak "Atanamayan öğretmenleri bir şeye benzetecek olsanız neye

Atanamayan Öğretmen Kavramına Yönelik Metaforlar

benzetirdiniz?" ve "Neden?" soruları ile oluşturulmuştur. Katılımcılardan yaş ve cinsiyetleriyle ilgili bilgi alanının da doldurulması istenmiştir. Formun doldurulması ile ilgili bir süre sınırı belirlenmeyip katılımcılara sorulan soruya canlı, cansız, soyut, somut her türlü kavrama benzetebilecekleri açıklanmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Katılımcılardan elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir. Bu çalışmada elde edilen veriler genel olarak metaforların tematik kategorilerine, cinsiyete ve dile getirilen metaforla benzetilenin ilişkisine göre analiz edilmiştir. İlgili alanda gruplanan veriler, frekans özelliklerine göre tablo ve grafiklerle görselleştirilmiştir.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

3.1. Atanamayan öğretmen metaforlarının betimsel ve tematik durumu

Atanamayan öğretmenlerle ilgili katılımcıların dile getirdikleri metaforlar ve benzetme yönleri Tablo-1’de sunulmuştur:

Tablo-1: Katılımcıların dile getirdikleri metaforlar ve benzetme yönleri

Metafor söylemi	Benzetme yönü
Hiçbir şeye benzetemedim.	Okumasınlar.
Budanmış ağaç	Dalları olmadığı için, dalları kesildiği için
Emek verip büyüttüğün meyve ağacının kesilmesi	Emek harcayıp tam meyve verecekken önümüz kapatıldığı için
Meyveleri olgunlaşmış ama kimsenin meyvesini yemediği meyve ağaçları	Eğitimi tamamlayıp olgunlaşmış ama hiç kimseye faydası olamıyor.
Akıntıya direnen ağaç dalı	Verdikleri mücadele bana bunu anımsattı.
Çamura düşen altın	Çamura da düşse, atanamasa da kıymetleri bilinmez.
Antika	Çünkü antika eşyalar kıymetlidir ama kullanılmaz.
Yılık atları	Çünkü onlar da kullanılmaz.
Vekalet namesi olmayan avukat	Kimseyi temsil yetkisi olmayan avukat hiçbir şey yapamaz.
Kullanılmayan ayakkabı	Dolapta öylece durur durdukça da eskir.
Fıstıksız baklava	Fıstıksız baklava, baklava değildir.
Balon	Mesleği var ama onu yapamıyor, içi hava dolu bir balon gibi,
Depo kapağı açık bırakılmış arabadan sızan benzin	Uçup gidiyor ve bir kaynak kaybediyoruz,
Keskin bir bıçakla demir kesmeyi istemek	İmkânsız şeylerle uğraşmak
Brokoli ya da enginar	Faydalı ama sevilmiyor, satılmıyor.
Yüklemsiz cümle	Fiili olmayan öylesine söylenmiş bir cümle oldukları için
Çeyiz	Hevesle ve zorluklarla hazırlanır ancak hiç kullanılmaz.
Evin ortanca çocukları	Varlar ama yok gibiler, ne yaptıklarını kimse

VARIŞOĞLU & KAŞAVEKLİOĞLU

	bilmiyor.
Şekeri elinden alınan çocuk	Atanamadıklarında onlar da çaresiz ve mutsuz kalır.
Deney	Üzerimizde her şeyi deniyorlar ama işe yaramıyor.
Savaşta kazanıp masada kaybeden devletler	Aslında kazanmıştır ama hak ettiği şeyler verilmez.
Doğum sancısı	Yavrusuna kavuşmayı hayal eden bir anne gibi umutlu ve sancılı yaşarlar.
Dönme dolap	Çaba var ama herhangi bir ilerleme yok.
Durak	Durduğu yerde durduğu için
Kullanılmış elbise	Okuyup çalışıp sonra hiçbir işe yaramazlar.
Eşek	Her denileni yapıp hak ettiği değeri göremediği için
Kobay faresi	Bütün değişiklikler yeni sistemler üzerlerinde denendiği için
Her sene şampiyonlar ligi hayali kuran Fenerbahçe	Hep bir umut beslerler ama sonuç değişmez.
Vitrinde duran ve hiç kullanılmayan fincan takımı	Atanamayan öğretmenlerin de işlevleri kullanılmıyor.
Sandıkta solan bir fotoğraf	Gün yüzüne çıkarılmamış, solup gitmiş.
Kırmızı kart yemiş futbolcu	Oyundan çıkarılmış oyuna alınmamış oldukları için
Yedek futbolcu	Aslında yetenekli olabilirler ama göstermeye fırsat bulamıyorlar.
Nikâh masasında bırakılmış gelin	Çaresizlik ve öfke barındırdığı için
Okyanusun ortasında rotasız kalmış bir gemi	Nereye gideceğini bilmeden orada yok oluverir.
Godot' u Beklerken romanındaki Gogo ve Didi' ye	Ümitsiz bir bekleyişte oldukları için
Yakın gözlüğü	Neredeyse hiç kullanılmadığı için
Solan gül	Solmuş bir gül gibi boyunları büküktür.
Gün batımı	Güneşin batışı bende umutların tükenmesini çağırıyor.
Yaşlılık hastalığı	Aslında gençtir ama yaşlı gibi görünür.
Heykel	Olduğu yerde bırakıldığı gibi öylece durur.
Uğraşılıp geliştirildikten sonra hurdaya çıkarılan araba	Hurda araç atanamayan öğretmenden değerli bu ülkede.
Arafta kalmış bir insan	Hangi tarafa gideceğini, nereye ilerleyeceğini bilmediğinden
Bilgilerle dolu ama hiçbir şey yapamayan, aktaramayan bir insan	Çünkü bilgileri aktaracak herhangi birisi yok.
Diyet yapan insan	Çok sevdiği yemeklerden uzak kalan, bana çok benzedikleri için
Eli kolu bağlanıp çukura atılmış insan	Çaresiz ve korkunç bir durumda olduğu için
Haklıyken haksız duruma düşen insan	Diplomasında öğretmen yazar ama birçok

Atanamayan Öğretmen Kavramına Yönelik Metaforlar

	engele tabi tutulur.
Ötenazi bekleyip olamayan yarı ölü insan	Atama beklemek insanın ömrünü çürütüyor.
İsraf	Çokça öğretmen yetiştirilir ama çok azı kullanılır.
Mevsimlik işçi	Bekler durur o an gelsin diye.
Antalya'daki kalın bir kaban	Çok soğuk bir yer olmadığından ihtiyaç olmaz. Atanamayan öğretmen gibi
Umutsuz ev kadınları	Benim gibi umudunu yitirmişler.
Ucu kırık kalem	Atanamadıklarından yazamayıp bekliyorlar.
Uçlu kalem	Kalem olduk ucumuz yok. İşin kötüsü yerimizi kömürler aldı.
Metrukiyete düşmüş kanun	Yürürlükte fakat uygulanmıyor.
Galatasaray karşısındaki Karabükspor	Çünkü yenilmiştir.
Karpuz	O da yatar, atanamayan öğretmen de
Sevip de kavuşamayanlar	Çünkü tek başına sahiplenmiş mesleğini, diğer insanların umurunda değildir.
Yağmurda ıslanmış keci yavrusu	Çünkü onlar kadar çaresiz ve kötü hissederler.
Kereviz	Çok faydalıdır ama kimse yemek istemez.
Cahiliye dönemindeki kız çocukları	Kıymetleri bilinmeyip gömüldükleri için
Koltuk	Eskiler eskিয়েince yenilerine ihtiyaç duyulduğu için
Boşa kürek çeken köle	O kadar uğraş, oku, çırpın, bir işe yaramasın.
Köle	Dört yıl okuyorlar atama beklemekten çürüyüp gidiyorlar.
Köleler	Mesleklerini yapamayıp hep istemedikleri işleri yaparlar çünkü.
Nitelikli köle	Aslında bilgili, kültürlü ama okullarda köle gibi kullanılıyorlar,
Bakiyesi olmayan kredi kartı	Elinde mesleği olup atanamadığı için bakiye boş,
Şiddetli bir rüzgâra direnen kuş	Zor ve mücadele gerektiren aşamalardan geçtikleri için
Karanlık odada açılmayan lamba	Aydınlatılması gereken bir sürü yer varken paslanıp giderler,
Dolapta duran kesilmiş limon	Onlar da kurur gider atanamayan öğretmenler gibi.
Çürümeye terk edilmiş meyve	Faydalı olandan yararlanmayıp yok edildiği için
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi mezunları	Çünkü bana çok benziyorlar.
Sönen bir mum	Atanamadıklarında eski şevkleri kalmaz ve bir mum gibi sönerler.
Misafir odası	Evin en süslü odasıdır ama hiç kullanılmaz.
Faydasız bir ot	Umutsuz vakayız bence.
Palyaço	Aslında mutsuzdurlar ama yüzlerini boyadıkları için mutlu görünürler.
Biriktirilmiş paranın çalınması	Para çalınınca yerinde hiç kalır, öğretmen de

VARIŞOĞLU & KAŞAVEKLİOĞLU

	atanamazsa hiç olur.
Kol saati	Kollarda vardır ama herkes telefonda bakar saate.
Kayıp hazine sandığı	Keşfedilmeyi bekler ve keşfedildiğinde eşsiz fırsatlar sunar.
Evin salonundaki orta sehpa	Çünkü sadece öylece durur. İşlevinden faydalanılmaz.
Çölde su aramak	Olmayan ya da olmayacak bir şeyin peşinden gitmek
Okyanusun ortasında susuz kalmak	Olması gereken bir şeyden mahrum bırakıldıkları için
Su	O kadar çok faydası var ki ama en çok harcanan da sudur.
Suriyeliler	Onlar da ortada kalmışlar.
Emek verilip, hayal edilip yakılan tablo	İnsanlara umut verip zamanını çalış bir çırpıda hayatlarının kararması
Mona Lisa tablosu	Mutlu gibi görünür ama üzgündür.
Ünlü ressamların karışık tabloları	Çok derin anlamlar içerir ancak her göz o derinliği anlamaz.
Uçmak isteyen tavuklara	Neredeyse tavuğun uçuşu kadar imkânsız bir şeydir.
İnternetsiz telefon	Neredeyse hiçbir işe yaramaz.
Tuşlu telefonlara	Akıllı telefonlar çıktıktan sonra kullanılmadıkları için
Yüzüp kıyıya yaklaştığında "Yorulduğum, dönelim!" diyen Temel	Sonuçsuz kaldıkları için
Şehirlerarası otobüs terminali	Herkes giderken o kalıyor ve yıpranıyor.
Makassız terzi	Bir terzinin makası olmazsa işini yapamaz.
Tekerleksiz bir tır	İşlevsiz oldukları için
AB kapısında bekleyen Türkiye	Sonsuz umut ve istekle atanmayı bekledikleri için
Uzaylılar	Varlığını kabul edenler de vardır etmeyenler de.
Üvey evlat	Çünkü o muameleye maruz kalırlar.
Üvey evlat	Adı evlat olsa da başında üvey sıfatıyla hep dışlanır.
Sonbaharda ağaçta kalmış yaprak	Atananlar dökülmüş, atanamayanlar ise tek başına ağaçta kalmıştır.
Yaşarken kıymeti bilinmeyen yazarlar	Aslında çok kıymetlidirler ama değerleri yok olunca anlaşılır.

Tablo-1’de gösterilen metafor söylemleri ve benzetme yönleri dikkate alınarak yapılan incelemede öne çıkarılan ve somutlaştırılan metaforik kavramlar sayısal olarak ve kavramsal çeşitlilik olarak araştırmacı tarafından yeniden analiz edildiğinde ortaya çıkan sonuç Tablo-2’deki gibidir:

Tablo-2: Metaforik kavramların sayısal dağılımı ve kavramsal çeşitliliği

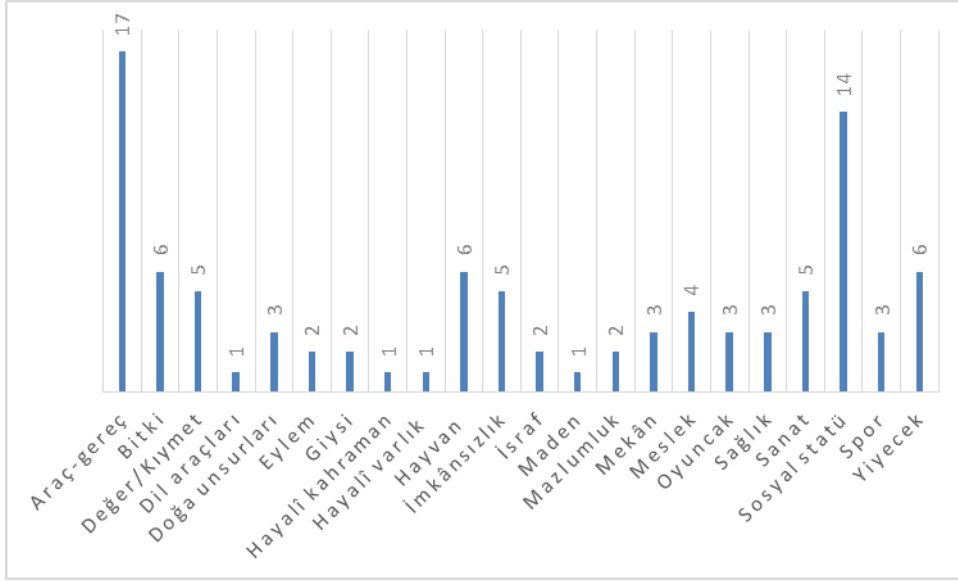
insan	6	durak	1	kız çocuk	1
-------	---	-------	---	-----------	---

Atanamayan Öğretmen Kavramına Yönelik Metaforlar

ağaç/ağaç dalı	4	elbise	1	koltuk	1
köle	4	eşek	1	kredi kartı	1
su	3	fare	1	kuş	1
tablo	3	Fenerbahçe	1	lamba	1
çocuk	2	fincan takımı	1	limon	1
futbolcu	2	fotoğraf	1	meyve	1
kalem	2	gelin	1	mezun	1
telefon	2	gemi	1	mum	1
üvey evlat	2	Gogo ve Didi	1	oda	1
altın	1	gözlük	1	ot	1
antika	1	gül	1	palyaço	1
at	1	gün batımı	1	para	1
avukat	1	hastalık	1	saat	1
ayakkabı	1	heykel	1	sandık	1
baklava	1	hurda	1	sehpa	1
balon	1	israf	1	Suriyeli	1
benzin	1	işçi	1	tavuk	1
bıçak	1	kaban	1	Temel	1
brokoli	1	kadın	1	terminal	1
cümle	1	kanun	1	terzi	1
çeyiz	1	Karabükspor	1	tır	1
deney	1	karpuz	1	Türkiye	1
devlet	1	kavuşamayanlar	1	uzaylı	1
doğum sancısı	1	kedi	1	yaprak	1
dönme dolap	1	kereviz	1	yazar	1
TOPLAM=78					

Tablo-2 incelendiğinde, araştırmaya katılan bireylerin 78 farklı metaforik kavram üzerinde durdukları, atanamayan öğretmenleri zihinlerinde en çok *insan, ağaç, köle, su, tablo* kavramlarıyla somutlaştırdıkları görülmüştür. Bunlar dışında *çocuk, futbolcu, kalem, telefon* ve *üvey evlat* kavramları da ikişer kez dile getirilen metaforik kavramlar olarak öne çıkmaktadır. Metaforlar içerisinde sadece kadın olan ve annelik tecrübesi yaşayan kadın katılımcıların dile getirebilecekleri *doğum sancısı*, gerçekliği bilimsel olarak tartışılan ve soyut bir kavram olan *uzaylı*, sosyal ve kültürel olgulara bağlı bir algı yansıması olan *Suriyeli*, edebî bir tür olan fıkralardaki kurgusal bir karakter olan *Temel* ve toplumsal cinsiyet algısının bir yansıması olan *kız çocuk* gibi sıra dışı metaforlar da dile getirilmiştir.

Atanamayan öğretmenlere yönelik oluşturulan metaforlar, katılımcıların metaforları dile getiriş biçimleri yani söylemleri ve benzetme yönleri dikkate alınarak birlikte incelendiğinde, metaforların çeşitli bağlamlarda ve temalarda gruplandığı görülmüştür. Temalara dayalı kategoriler Grafik-1’de gösterilmiştir:

Grafik 1: Metaforların tematik kategorilere göre dağılımı (Genel)

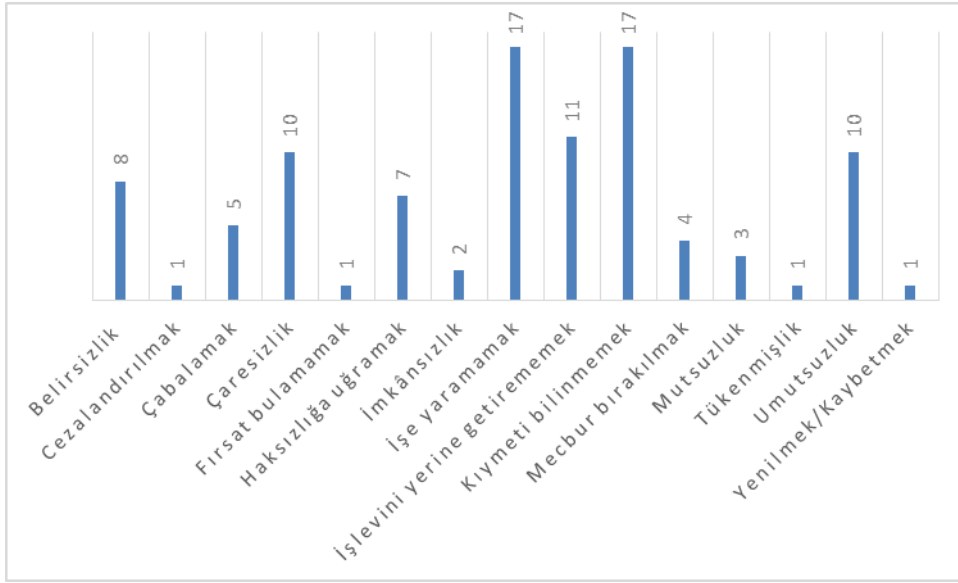
Grafik-1 incelendiğinde, tüm katılımcıların ortaya koydukları metaforların 22 farklı temada kategorilere ayrıldığı görülmüştür. Bunların içerisinde en çok *araç-gereç* ve *sosyal statü* temalı metaforlar yer almıştır. *Dilsel araçlar*, *hayalî kahramanlar*, *hayalî varlıklar* ve *maden* temalı metaforların frekansı oldukça düşüktür.

Metaforlar söylemleriyle benzetme yönlerinin bağlamına göre farklı kategorilerde toplanmıştır. Kategoriler ise Grafik-2’de gösterilmiştir.

Grafik-2: Metaforlarla nedenlerinin bağlamlarına göre dağılımı (Genel)

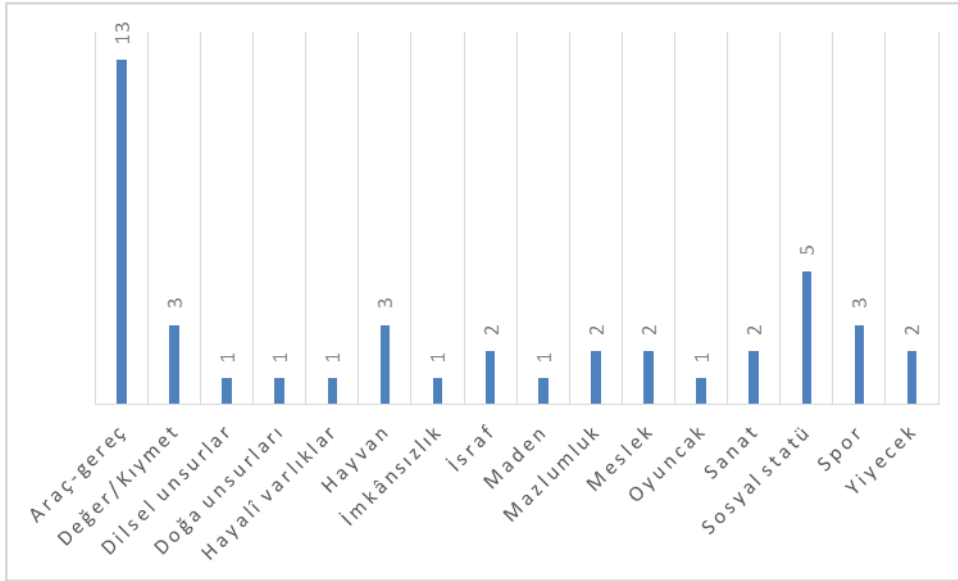
Grafik-2 incelendiğinde, 15 farklı bağlamsal kategoriye yönelik metafor dile getirilmiştir. Katılımcıların atanamayan öğretmenleri en çok *işe yaramamak* ve *kıymeti bilinmemek* bağlamlarında değerlendirdikleri görülmüştür. Bu sonucu *çaresizlik* ve *umutsuzluk* kategorileri takip etmektedir. *Kaybetmek*, *tükenmek*, *fırsat bulamamak* ve *cezalandırılmak* ise en az dile getirilen bağlamsal kategoriler olmuştur. Bağlamsal kategoriler genel olarak incelendiğinde ise tamamen olumsuzluk içeren duyguların dile yansımaları olduğu görülmektedir.

Atanamayan Öğretmen Kavramına Yönelik Metaforlar

3.2. Atanamayan öğretmen metaforlarının cinsiyete göre durumu

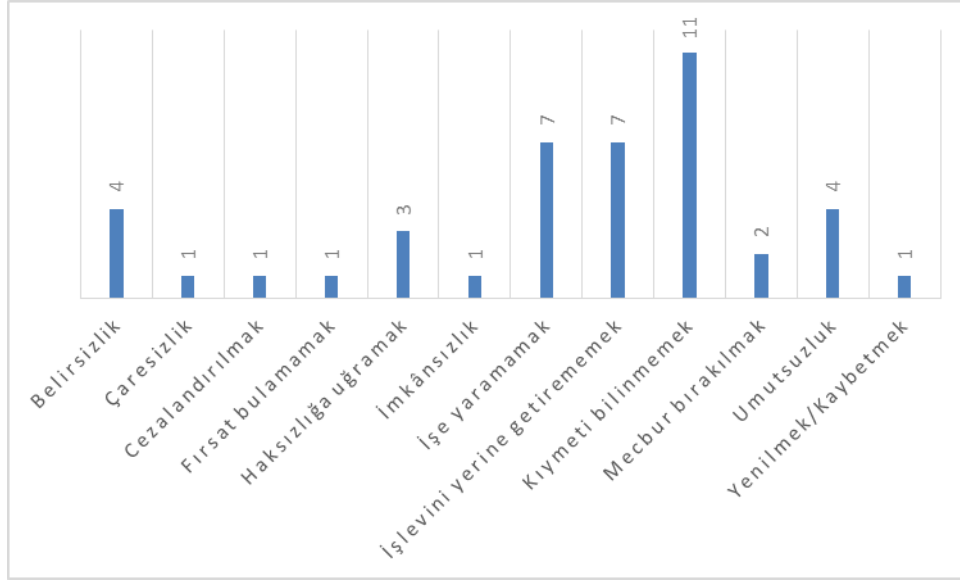
Atanamayan öğretmen metaforları cinsiyet açısından ele alınmış, erkek ve kadın katılımcıların cevapları temalara ve bağlama göre incelenmiştir. Erkek katılımcılara göre atanamayan öğretmenleri yansıtan metaforların temaları Grafik-3'te sunulmuştur:

Grafik 3: Erkeklerin ürettikleri metaforların tematik kategorilere göre dağılımı

Grafik-3 incelendiğinde, erkek katılımcıların 16 farklı tematik kategoride metafor dile getirdikleri görülmüştür. Erkek katılımcılar atanamayan öğretmenleri en çok *araç-gereç* ve *sosyal statü* temalı metaforlarla özdeşleştirmişlerdir. Bunun yanında *hayvan*, *spor* ve *değer* temalı metaforlar da çokça dile getirilen metaforlar arasındadır. *Dilsel unsurlar*, *doğa unsurları*, *hayalî varlıklar*, *imkânsızlık*, *maden* ve *oyuncak* temalı metaforlara ise birer kez değinilmiştir.

Erkek katılımcılara göre atanamayan öğretmen metaforlarının metaforik söylemlerle benzerlik ilişkilerinin bağlamsal kategorileri ise Grafik-4'te gösterilmiştir:

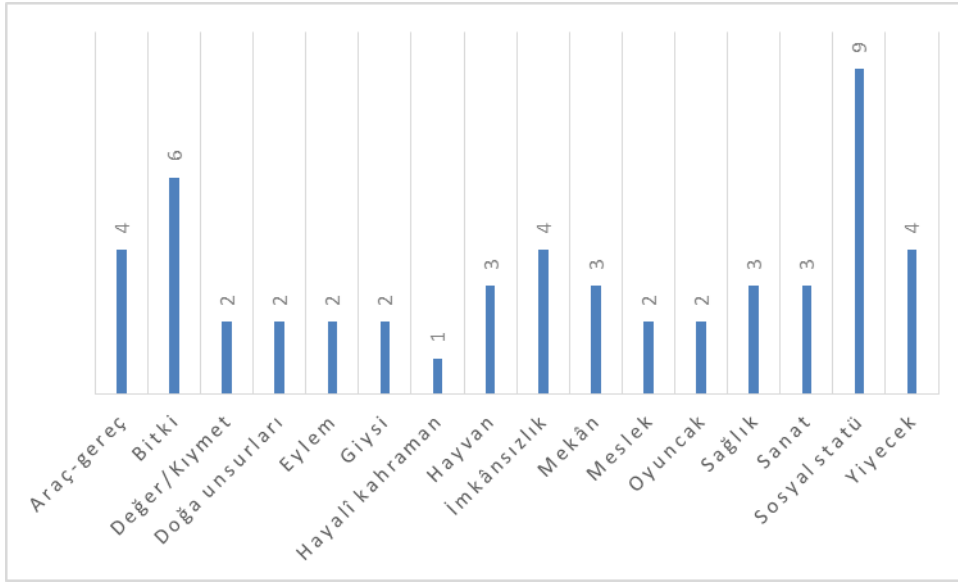

Grafik-4: Erkeklerin ürettikleri metaforlarla nedenlerinin bağlamlarına göre dağılımı

Grafik-4 incelendiğinde, 12 farklı bağlamda değerlendirilebilecek metafora yer verildiği görülmüştür. Bunlar arasında erkek katılımcılar atanamayan öğretmenler için en çok *kıymeti bilinmemek*, *işlevini yerine getirememek* ve *işe yaramamak* bağlamında kullanılan metaforları ifade etmişlerdir. *Çaresizlik*, *cezalandırılmak*, *fırsat bulamamak*, *imkânsızlık* ve *kaybetmek* ise birer kez bağlamsal olarak dile getirilmiştir.

Atanamayan öğretmenler konusunda görüş bildiren ve metafor üreten kadın katılımcıların metaforlarının tematik yönden durumu Grafik-5'te sunulmuştur:

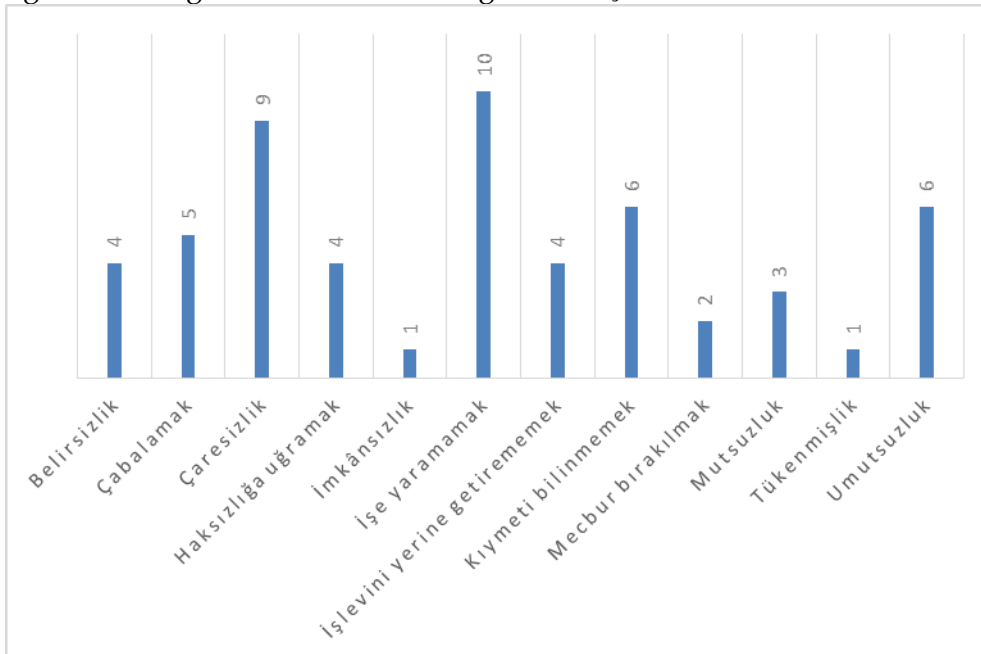
Atanamayan Öğretmen Kavramına Yönelik Metaforlar

Grafik-5: Kadınların ürettikleri metaforların tematik kategorilere göre dağılımı

Grafik-5'e göre kadın katılımcılar, 16 farklı temada metafor dile getirmişlerdir. Bunlar arasında ilk sırayı *sosyal statü* temalı metaforlar almaktadır. Bunu *bitki* temalı metaforlar ile *yiyecek*, *araç-gereç* ve *imkânsızlık* temalı metaforlar izlemektedir. Kadın katılımcıların metaforları arasında *hayalî kahraman* temalı metafor kategorisi en az metafor üretilen tema olmuştur.

Kadın katılımcıların atanamayan öğretmenlere ilişkin metaforlarının metaforik söylemleri ve benzerliklerinin bağlamı göz önüne alınarak yapılan incelemede ortaya çıkan bağlamsal kategoriler ise Grafik-6'da gösterilmiştir:

Grafik-6: Kadınların ürettikleri metaforlarla nedenlerinin bağlamlarına göre dağılımı

Grafik-6 incelendiğinde, kadın katılımcılar atanamayan öğretmenlere ilişkin 12 farklı bağlamda metafor dile getirmişlerdir. Bunlar arasında *işe yaramamak* ve *çaresizlik* en çok bağlamı bulunan metaforlar olurken, bunları *kıymeti bilinmemek* ve *umutsuzluk* bağlamlı metaforlar izlemiştir. Kadın katılımcıların en az bağlamda ürettikleri metaforlar ise *tükenmişlik* ve *imkânsızlık* bağlamlı metaforlardır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Atanamayan öğretmen kavramıyla ilgili metaforların incelendiği bu çalışmada toplumun farklı kesimlerinden bireylerin atanamayan öğretmenler hakkındaki alguları belirlenmeye çalışılmıştır. Belirlenen metaforlar ışığında ortaya çıkan sonuçlar, daha çok olumsuz duygu ve düşünceler barındırmaktadır. Ortak bir duygu bağının oluşmasına zemin hazırlayan kültürün içerisinde bireyler kendilerine özgü ifade tarzlarını geliştirmektedir. Bu nedenle toplumun bireylerini birbirine bağlayan olgular arasında duyguların önemli bir yeri bulunmaktadır (Varışoğlu, 2017).

Atanamayan öğretmenlerin, gündelik hayatının bir parçası hâline gelen işsizliğin sosyal ve ekonomik etkilerinin yanında ortaya çıkardığı psikolojik etkileri bu çalışmada da metaforlar yoluyla öne çıkarılmıştır. İşe yaramamak, kıymeti bilinmemek, belirsizlik, çaresizlik ve umutsuzluk gibi olumsuz duygular hayata ve geleceğe bakıştaki kötümserliği beraberinde getirebilir. Nitekim atama bekleyen öğretmen adaylarının yaşam doyumlarının araştırıldığı bir çalışmada da (Şar, Işıklar ve Aydoğan, 2012) benzer bulgular üzerinde durulmakta; atanamayan adaylarda iyimserliğin yitirildiği, gelecekte olabilecek her şeyin şimdikinden daha kötü olacağı inancının yerleştiği ve sonuç olarak gelecekle ilgili hedeflerden uzaklaşıldığı ifade edilmektedir.

Literatürde psikoloji temelli araştırmalarda geleceğin belirgin olmamasının bireyin ruh sağlığı üzerinde önemli bir etkisi olduğu üzerinde durulmaktadır (Güvercin, 2012; Yürür ve Ünlü, 2011; Sarı, 2007). Atanamayan öğretmenlerin yaşadıkları atama ile ilgili belirsizlikler onların ruh sağlığını ciddi olarak etkilemekle birlikte düşünme biçimlerine ve dil kullanımlarına da etki etmektedir. Bu belirsizlik hâli yalnızca onları değil çevrelerinde bu soruna tanıklık eden bireyleri de etkisi altına almakta ve onların bakış açılarını da olumsuz etkilemektedir. Çalışmada toplumun farklı kesimlerinden elde edilen ve atanamayan öğretmen kavramını somutlaştıran metaforlar, daha çok bireylerin memnuniyetsizliklerinin dışa vurumu olarak değerlendirilebilir.

Atanmakla ilgili çabaların sonuçsuz kalması ve süreçte yaşanan belirsizlikler nedeniyle bireylerde umutsuzluk duygusu hâkim olmaya başlamaktadır. Literatürde atanma endişesinden doğan umutsuzluğun erkekler üzerinde daha yoğun hissedildiği yönünde sonuçlar ortaya koyan çalışmaların (Ceyhan, 2005; Kırimoğlu, 2010) aksine bu çalışmada umutsuzluk bağlamında üretilen metaforlar, daha çok kadın katılımcılar tarafından dile getirilmiştir.

Metafor üreten katılımcılar arasında atanamayan öğretmenlerle ilgili algılarını çaresizlik bağlamında dile getirenler en fazla kadınlar olmuştur. Bu sonuca paralel

Atanamayan Öğretmen Kavramına Yönelik Metaforlar

olarak işsizliğin kadınlar üzerinde erkeklere göre daha fazla çaresizlik duygusu yaşattığını dile getiren araştırmalar da mevcuttur (Yüksel, 2005; Solak, 2012).

Metaforların değersizlik, kıymeti bilinmemek, işe yaramamak gibi bağlamlarda ele alınması, bireylerin atanamayan öğretmenlerle ilgili değersizlik inançlarını ortaya koymaktadır. Atanamama sorunuyla birlikte bireyin benliği olumsuz etkilenmiş ve olumsuz duygular yüklenmiş olabilir. Gerek atanamayan öğretmenler gerekse çevresinde bu duruma tanıklık edenler, atanamama ve işsiz kalma ile ilgili olumsuz düşüncelere kapılırken bir yandan da atanamayan öğretmenleri başarısızlık ve yetersizlik ile özdeşleştirmiş olabilirler. Bireylerin bilincindeki bu otomatik düşünceler, metafor üretirken de değersizlik bağlamını harekete geçirmiş olabilir. Özellikle benlik üzerine yapılan bazı araştırmalarda, benliğin olumsuz olarak etkilendiği durumlarda değişikliğe uğradığı ve olumlu düşüncelerin yerini olumsuzların aldığı; ayrıca benliği olumsuz olarak etkilenen bireylerin yaşadıkları olumsuzluğun nedeni olarak da kendilerini veya kendilerindeki bir eksikliği görme eğiliminde oldukları ifade edilmektedir (Hiçdurmaz ve Öz, 2011).

İşsiz bireylerin sosyal konumu, çalışanlara göre daha olumsuz algılanmaktadır. İstihdamdan yoksun kalmanın sonucunda birey kendisine olan saygısını yitirmekte ve sosyal statü bakımından kendini değersiz hissedebilmektedir. Gelecek hakkındaki belirsizliklerin ve beraberinde gelen kaygının sosyal statü üzerinde yıkıcı etkisi olduğu araştırmalarda dile getirilen görüşlerden biridir (Yüksel, 2005). Bu görüşle benzer biçimde, atanamayan öğretmen metaforlarının en fazla araç-gereç ve sosyal statü temalarında gruplandığı görülmektedir. Erkek katılımcıların en fazla araç-gereç temasında, kadın katılımcıların ise en fazla sosyal statü temasında metafor ürettikleri görülmüştür. Türkiye’de kadınların işgücüne katılım oranının erkeklere kıyasla çok düşük seviyede (Solak, 2012; Durmaz, 2016) olduğu gerçeğinden hareketle kadınların durumu en çok sosyal statü temasında değerlendirmiş olmaları anlamlı ve yerinde olabilir.

Bireylerin bilinçaltının dışı vurumu olan metaforlar, atanamayan öğretmenleri somutlaştırırken işsizliğe karşı duyulan gizli tepkiyi ve alaycı bakış açısını da yansıtmaktadır. Hayalî varlık, hayvan ve oyuncak temalı metaforlar bu bağlamda yorumlanabilir.

Sonuç olarak bu araştırmada, atanamayan öğretmen kavramına yönelik toplumsal algıyı somutlaştıran metaforların çeşitlilik bakımından sayıca fazla olduğu, kadın ve erkek katılımcıların benzer temalar etrafında konuya açıklık getirmeye çalıştığı, metaforların kendisi kadar nedenleri ile arasındaki bağlamın konunun anlaşılmasında önem taşıdığı, metaforların olumsuz duygu ve düşüncelerden hareketle üretildiği, araştırmaya katılanların atanamayan öğretmenlerin atama beklentilerine karşı umutsuzluk ve karamsarlık içerisinde oldukları görülmüştür.

ÖNERİLER

Atanamayan öğretmenlere yalnızca metaforik açıdan bakılan bu çalışmanın sonuçlarına göre araştırmacıların önerisi, atanamayan öğretmen kavramının sosyolojik,

psikolojik, eğitsel ve kültürel açıdan farklı özelliklerinin birlikte değerlendirilebileceği yeni araştırmaların yapılabilmesidir.

KAYNAKÇA

- Arslan, M. M. & Bayrakçı, M. (2006). Metaforik düşünme ve öğrenme yaklaşımının eğitim-öğretim açısından incelenmesi. *Milli Eğitim*, 35(171), 100-108.
- Ateş, Ö. T. (2016). Öğrencilerin öğretmen ve okul metaforları. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 78-93.
- Aydın, E. & Sulak, S. E. (2015). Sınıf öğretmeni adaylarının "değer" kavramına yönelik metafor algıları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4 (2), 482-500.
- Aydın, İ. S., & Pehlivan, A. (2010). Türkçe öğretmeni adaylarının "öğretmen" ve "öğrenci" kavramlarına ilişkin kullandıkları metaforlar. *Turkish Studies*, 5(3), 818-842.
- Bektaş, M., Okur, A., & Karadağ, B. (2014). İlkokul ve ortaokul son sınıf öğrencilerinde metaforik algı olarak kitap. *Türk Kütüphaneciliği*, 28(2), 154-168.
- Bilgegil, K. (1989). *Edebiyat bilgi ve teorileri*. İstanbul: Enderun Kitabevi
- Bloor, M., & Wood, F. (2006). *Keywords in qualitative methods: A vocabulary of research concepts*. London: Sage Publications Inc.
- Bozpolat, E. (2015). Türkçe öğretmen adaylarının dört temel dil becerisine ilişkin metaforik algıları. *Turkish Studies*, 10(11), 313-340.
- Ceran, D. (2015). Türkçe öğretmeni adaylarının Türkçe ders kitaplarına ilişkin metaforları. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(3), 121-140.
- Cerit, Y. (2006). Öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin okul kavramıyla ilgili metaforlara ilişkin görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 6(3), 669-699.
- Ceyhan, A.A. (2005). Öğretmen adaylarının umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 30(137), 63-73.
- Çelikten, M. (2006). Kültür ve öğretmen metaforları. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 269-283.
- Derrida, J. (1974). White mythology: Metaphor in the text of philosophy. (On Metaphor), *New Literary History*, 6 (1), 5-74.
- Durmaz, Ş. (2016). İşgücü piyasasında kadınlar ve karşılaştıkları engeller. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(3), 37-60.
- Goodman, N. (2003). Ay aydınlığı olarak eğretilme. (Çev. Doğan, M. H.), *Kitaplık*, 65, 71- 74.
- Göçer, A. (2011). Öğrencilerin yazılı anlatım çalışmalarının Türkçe öğretmenlerinde değerlendirilmesi üzerine. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(2), 71-97.
- Göçer, A., & Tabak, G. (2013). Öğretmen adaylarının görsel okuryazarlık ile ilgili algıları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11, 517-541.
- Gömleksiz, M. N. (2013). Öğretmen adaylarının yabancı dil kavramına ilişkin metaforik algıları, *Turkish Studies*, 8(8), 649-664.
- Güvercin, G. (2012). Bir belirsizlik hali öğretmenler ve öğretmenlik mesleği. *Eleştirel Pedagoji*, 4 (22). 12-16.

Atanamayan Öğretmen Kavramına Yönelik Metaforlar

- Hasırcı, S. (2017). Türkçe öğretmeni adaylarının çocuk edebiyatına ilişkin algılarının metaforlar aracılığıyla analizi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 10(51), 717-728.
- Hiçdurmaz, D. & Öz, F. (2011). Benliğin bilişsel yaklaşımla güçlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi*, (2011), 68-78.
- Kırımoğlu, H. (2010). Türkiye'deki beden eğitimi ve spor yüksek okulu son sınıf öğrencilerinin istihdam sorunu açısından umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi. *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi*,18(1), 37-46.
- Lüle Mert, E. (2013). Türkçe öğretmen adaylarının dört temel dil becerisine ilişkin algılarının metaforlar aracılığıyla analizi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(27), 357-372.
- Mete, F. & Bağcı Ayrancı, B. (2016). Dil ve edebiyata ilişkin algıların metaforlar yoluyla incelenmesi. *Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 5(11), 53-64.
- Örücü, D. (2012). Primary school teachers' metaphorical perspectives towards classroom and classroom management: a comparative case study. *Elementary Education Online*, 11(2), 342-352.
- Pilav, S. & Elkatmış, M. (2013). Öğretmen adaylarının Türkçe kavramına ilişkin metaforları, *Turkish Studies*, 8(4), 1207-1220.
- Saban, A, Koç-Beker, B. N., & Saban A. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 6 (2), 461-522.
- Saban, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğrenci kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326.
- Saban, Ahmet (2008). Okula ilişkin metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55, 459-496.
- Sarı, S.(2007). *Sürekli kaygının yordayıcıları olarak belirsizliğe tahammülsüzlük, endişe ile ilgili inançlar ve kontrol odağının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Sevim, O. & Varışoğlu, B. (2012). Duygusal semantik farklılığa göre Atatürk Üniversitesindeki Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yükledikleri değerler. *Teke Dergisi*, 1(2), 27-37.
- Sevim, O., Veyis, F. & Kınay, N. (2012). Öğretmen adaylarının Türkçeyle ilgili algılarının metaforlar yoluyla belirlenmesi: Atatürk Üniversitesi örneği. *Uluslararası Cumhuriyet Eğitim Dergisi*, 1(1), 38-47.
- Solak, L. (2012). *İşsizlik sorunu, Türkiye'de işsizlikle asgari ücret, sanayi istihdam oranı ve yolsuzluk arasındaki ilişkinin analizi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Şar, A. H., Işıklar, A. & Aydoğan, İ. (2012). Atama bekleyen öğretmen adaylarının yaşam doyumunu yordayıcı değişkenlerin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(23), 257 - 271.
- Şeyihoğlu, A. & Genç, G. (2011). Hayat bilgisi öğretiminde "metafor" tekniğinin kullanımı. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 8 (3), 83-100.

VARIŞOĞLU & KAŞAVEKLİOĞLU

- Tavşancıl, E. & Aslan, E. (2001). *Sözel, yazılı ve diğer materyaller için içerik analizi ve uygulama örnekleri*. İstanbul: Epsilon Yayınları.
- Toker-Gökçe, A., & Bülbül, T. (2014). Okul bir insan bedenidir: meslek lisesi öğrencilerinin okul algılarına yönelik bir metafor çalışması. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 63-88.
- Töremen, F. & Döş, İ. (2009). İlköğretim öğretmenlerinin müfettişlik kavramına yönelik metaforik algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 9 (4),1973-2012.
- Varişoğlu, B. (2017). Dil kullanımının bir yansıması olan duyguları dile getirme becerisiyle duygusal zekâ arasındaki ilişki: Türkçe öğretmeni adayları örnekleme. *Turkish Studies*, 12(14), 513-528.
- Varişoğlu, B. & Koç Ardıç, İ. (2019). Türkçe öğretmenliğine ilişkin algıları belirlemeye yönelik metaforik bir çalışma. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 14(1), 299-314.
- Varişoğlu, B. & Sevim, O. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi' ne yönelik algılarının olgusal ve metaforik bağlamda incelenmesi. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 2(1), 47-59.
- Yaşar, Ş., & Girmen, P. (2012). İlköğretim öğrencilerinin Türkçe dersi konuşma ve yazma sürecinde metaforlardan yararlanma durumları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(3), 13-23.
- Yüksel, İ. (2005). İşsizlik olgusunun psikolojik boyutu: görgül bir araştırma. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 60(3), 255-274.
- Yürür, S. & Ünlü, O. (2011). Duygusal emek, duygusal tükenme ve işten ayrılma niyeti ilişkisi. *"İş Güç" Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, 13 (2), 81-104.